

Voorstel van wet, houdende regels inzake de bescherming van persoonsgegevens van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet bescherming persoonsgegevens BES)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is dat met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba uitvoering wordt gegeven aan artikel 10, tweede en derde lid, van de Grondwet;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

1. Deze wet is van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon;

b. verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens;

c. bestand: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen;

d. verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, rechtspersoon of ieder ander die of het bestuursorgaan dat, alleen of te zamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

e. bewerker: degene die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen;

f. betrokkene: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft;

g. derde: ieder, niet zijnde de betrokkene, de verantwoordelijke, de bewerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken;

h. ontvanger: degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt;

i. toestemming van de betrokkene: elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt;

- j. Onze Minister: Onze Minister van Justitie;
- k. verstrekken van persoonsgegevens: het bekend maken of ter beschikking stellen van persoonsgegevens;
- l. verzamelen van persoonsgegevens: het verkrijgen van persoonsgegevens;
- m. openbare lichamen: de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
- n. gerecht: het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
- o. commissie: de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES, bedoeld in artikel 44 van deze wet.

Artikel 2

1. Deze wet is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede de niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.
2. Deze wet is niet van toepassing op verwerking van persoonsgegevens:
 - a. ten behoeve van activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden;
 - b. door of ten behoeve van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, bedoeld in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002;
 - c. ten behoeve van de uitvoering van de politietaak, bedoeld in de artikelen 5 en 11 van de Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - d. ten behoeve van de uitvoering van de Wet basisadministratie persoonsgegevens BES;
 - e. ten behoeve van de uitvoering van de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES en
 - f. ten behoeve van de uitvoering van de Kieswet.
3. Deze wet is niet van toepassing op verwerking van persoonsgegevens door de krijgsmacht indien Onze Minister van Defensie daartoe beslist met het oog op de inzet of het ter beschikking stellen van de krijgsmacht ter handhaving of bevordering van de internationale rechtsorde.

Artikel 3

1. Deze wet is niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden, behoudens de overige bepalingen van dit hoofdstuk, alsmede de artikelen 6 tot en met 11, 13 tot en met 15, en 39.
2. Het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 te verwerken is niet van toepassing voor zover dit noodzakelijk is voor de doeleinden als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4

1. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten van een vestiging van een verantwoordelijke in de openbare lichamen.

2. Deze wet is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door of ten behoeve van een verantwoordelijke die geen vestiging heeft in de openbare lichamen, waarbij gebruik wordt gemaakt van al dan niet geautomatiseerde middelen die zich in de openbare lichamen bevinden, tenzij deze middelen slechts worden gebruikt voor de doorvoer van persoonsgegevens.

3. Het is een verantwoordelijke als bedoeld in het tweede lid, verboden persoonsgegevens te verwerken, tenzij hij in het openbaar lichaam een persoon of instantie aanwijst die namens hem handelt overeenkomstig de bepalingen van deze wet. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen, wordt hij aangemerkt als de verantwoordelijke.

Artikel 5

1. Indien de betrokkene minderjarig is en de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, of onder curatele is gesteld, dan wel ten behoeve van de betrokkene een mentorschap is ingesteld, is in de plaats van de toestemming van de betrokkene die van zijn wettelijk vertegenwoordiger vereist.

2. Een toestemming kan door de betrokkene of zijn wettelijk vertegenwoordiger te allen tijde worden ingetrokken.

Hoofdstuk 2. Voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens

Paragraaf 1. De verwerking van persoonsgegevens in het algemeen

Artikel 6

Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

Artikel 7

Persoonsgegevens worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld.

Artikel 8

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;

b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van

precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;

c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;

d. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;

e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of

f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Artikel 9

1. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.

2. Bij de beoordeling of een verwerking onverenigbaar is als bedoeld in het eerste lid, houdt de verantwoordelijke in elk geval rekening met:

a. de verwantschap tussen het doel van de beoogde verwerking en het doel waarvoor de gegevens zijn verkregen;

b. de aard van de desbetreffende gegevens;

c. de gevolgen van de beoogde verwerking voor de betrokkene;

d. de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en

e. de mate waarin jegens de betrokkene wordt voorzien in passende waarborgen.

3. Verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, wordt niet als onverenigbaar beschouwd, indien de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen ten einde te verzekeren dat de verdere verwerking uitsluitend geschiedt ten behoeve van deze specifieke doeleinden.

4. De verwerking van persoonsgegevens blijft achterwege voor zover een geheimhoudingsplicht uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift daaraan in de weg staat.

Artikel 10

1. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt.

2. Persoonsgegevens mogen langer worden bewaard dan bepaald in het eerste lid voor zover ze voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden bewaard, en de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen ten einde te verzekeren dat de desbetreffende gegevens uitsluitend voor deze specifieke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 11

1. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

2. De verantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat persoonsgegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Artikel 12

1. Een ieder die handelt onder het gezag van de verantwoordelijke of van de bewerker, alsmede de bewerker zelf, voor zover deze toegang hebben tot persoonsgegevens, verwerkt deze slechts in opdracht van de verantwoordelijke, behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.

2. De personen, bedoeld in het eerste lid, voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht geldt, zijn verplicht tot geheimhouding van de persoonsgegevens waarvan zij kennis nemen, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit. Artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht BES is niet van toepassing.

Artikel 13

De verantwoordelijke legt passende technische en organisatorische maatregelen ten uitvoer om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau, gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.

Artikel 14

1. Indien de verantwoordelijke persoonsgegevens te zijnen behoeve laat verwerken door een bewerker, draagt hij zorg dat deze voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de te verrichten verwerkingen. De verantwoordelijke ziet toe op de naleving van die maatregelen.

2. De uitvoering van verwerkingen door een bewerker wordt geregeld in een overeenkomst of krachtens een andere rechtshandeling waardoor een verbintenis ontstaat tussen de bewerker en de verantwoordelijke.

3. De verantwoordelijke draagt zorg dat de bewerker

a. de persoonsgegevens verwerkt in overeenstemming met artikel 12, eerste lid en

b. de verplichtingen nakomt die op de verantwoordelijke rusten ingevolge artikel 13.

4. Is de bewerker niet gevestigd in de openbare lichamen, dan draagt de verantwoordelijke zorg dat de bewerker het recht van dat andere land nakomt, in afwijking van het derde lid, onder b.

5. Met het oog op het bewaren van het bewijs worden de onderdelen van de overeenkomst of de rechtshandeling die betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, alsmede de beveiligingsmaatregelen, bedoeld in artikel 13 schriftelijk of in een andere, gelijkwaardige vorm vastgelegd.

Artikel 15

De verantwoordelijke draagt zorg voor de naleving van de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 6 tot en met 12 en 14, tweede en vijfde lid van dit hoofdstuk.

Paragraaf 2. De verwerking van bijzondere persoonsgegevens

Artikel 16

De verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging is verboden behoudens het bepaalde in deze paragraaf. Hetzelfde geldt voor strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.

Artikel 17

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door:

a. kerkgenootschappen, zelfstandige onderdelen daarvan of andere genootschappen op geestelijke grondslag voor zover het gaat om gegevens van daartoe behorende personen;

b. instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag, voor zover dit gelet op het doel van de instelling en voor de verwezenlijking van haar grondslag noodzakelijk is, of

c. andere instellingen voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de geestelijke verzorging van de betrokkene, tenzij deze daartegen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt.

2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a, is het verbod tevens niet van toepassing op persoonsgegevens betreffende godsdienst of levensovertuiging van de gezinsleden van de betrokkene voor zover:

a. het desbetreffende genootschap met die gezinsleden uit hoofde van haar doelstelling regelmatige contacten onderhoudt en

b. die gezinsleden daartegen geen schriftelijk bezwaar hebben gemaakt.

3. In de gevallen, bedoeld in het eerste en tweede lid worden geen persoonsgegevens aan derden verstrekt zonder toestemming van de betrokkene.

Artikel 18

Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands ras te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt:

a. met het oog op de identificatie van de betrokkene en slechts voor zover dit voor dit doel onvermijdelijk is;

b. met het doel personen van een bepaalde etnische of culturele minderheidsgroep een bevoorrechte positie toe te kennen ten einde feitelijke nadelen verband houdende met de grond ras op te heffen of te verminderen en slechts indien:

1°. dit voor dat doel noodzakelijk is;

2°. de gegevens slechts betrekking hebben op het geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders, dan wel op andere, bij wet vastgestelde criteria, op grond waarvan op objectieve wijze vastgesteld kan worden of iemand tot een minderheidsgroep als bedoeld in de aanhef van onderdeel b behoort, en

3°. de betrokkene daartegen geen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 19

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands politieke gezindheid te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt:

a. door instellingen op politieke grondslag betreffende hun leden of hun werknemers dan wel andere tot de instelling behorende personen, voor zover dit gelet op het doel van de instelling noodzakelijk is voor de verwezenlijking van haar grondslag, of

b. met het oog op de eisen die met betrekking tot politieke gezindheid in redelijkheid kunnen worden gesteld in verband met de vervulling van functies in bestuursorganen en adviescolleges.

2. In het geval, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden geen persoonsgegevens aan derden verstrekt zonder toestemming van de betrokkene.

Artikel 20

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands lidmaatschap van een vakbond te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door de desbetreffende vakbond of de vakcentrale waarvan die bond een onderdeel vormt, voor zover dat gelet op de doelstelling van de vakbond of centrale noodzakelijk is.

2. In het geval, bedoeld in het eerste lid worden geen persoonsgegevens aan derden verstrekt zonder toestemming van de betrokkene.

Artikel 21

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door:

a. hulpverleners, instellingen of voorzieningen voor gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening voor zover dat met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene, dan wel het beheer van de betreffende instelling of beroepspraktijk noodzakelijk is;

b. verzekeraars als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, van de Wet toezicht verzekering Bedrijf BES, en financiële dienstverleners die bemiddelen in verzekeringen als bedoeld in die wet, voor zover dat noodzakelijk is voor:

1°. de beoordeling van het door de verzekeraar te verzekeren risico en de betrokkene geen bezwaar heeft gemaakt; of

2°. de uitvoering van de overeenkomst van verzekering;

c. scholen voor zover dat met het oog op de speciale begeleiding van leerlingen of het treffen van bijzondere voorzieningen in verband met hun gezondheidstoestand noodzakelijk is;

d. een reclasseringsinstelling, een bijzondere reclasseringsambtenaar, en de voogdijraad, de gezinsvoogd, of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 302, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek BES voor zover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de hun wettelijk opgedragen taken

e. Onze Minister van Justitie voor zover dat in verband met de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen of vrijheidsbenemende maatregelen noodzakelijk is of

f. bestuursorganen, pensioenfondsen, werkgevers of instellingen die te hunnen behoeve werkzaam zijn voor zover dat noodzakelijk is voor:

1°. een goede uitvoering van wettelijke voorschriften, pensioenregelingen of collectieve arbeidsovereenkomsten die voorzien in aanspraken die afhankelijk zijn van de gezondheidstoestand van de betrokkene of

2°. de reïntegratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid worden de gegevens alleen verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift, dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht. Indien de verantwoordelijke gegevens persoonlijk verwerkt en op hem niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht rust, is hij verplicht tot geheimhouding van de gegevens, behoudens voor zover de wet hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak voortvloeit dat de gegevens worden meegedeeld aan anderen die krachtens het eerste lid bevoegd zijn tot verwerking daarvan.

3. Het verbod om andere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 te verwerken, is niet van toepassing voor zover dit noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in het eerste lid, onder a, met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene.

4. Persoonsgegevens betreffende erfelijke eigenschappen mogen slechts worden verwerkt voor zover deze verwerking plaatsvindt met betrekking tot de betrokkene bij wie de desbetreffende gegevens zijn verkregen, tenzij:

- a. een zwaarwegend geneeskundig belang prevaleert of
- b. de verwerking noodzakelijk is ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek of statistiek.

In het geval, bedoeld onder b, is artikel 23, eerste lid, onder a, en tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent de toepassing van het eerste lid, onder b en f, nadere regels worden gesteld.

Artikel 22

1. Het verbod om strafrechtelijke persoonsgegevens te verwerken, bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door organen die krachtens de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht, alsmede door verantwoordelijken die deze hebben verkregen bij of krachtens de Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba of de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES.

2. Het verbod is niet van toepassing op de verantwoordelijke die deze gegevens ten eigen behoeve verwerkt ter:

- a. beoordeling van een verzoek van betrokkene om een beslissing over hem te nemen of aan hem een prestatie te leveren of
- b. bescherming van zijn belangen voor zover het gaat om strafbare feiten die zijn of op grond van feiten en omstandigheden naar verwachting zullen worden gepleegd jegens hem of jegens personen die in zijn dienst zijn.

3. Het verbod om andere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16, te verwerken, is niet van toepassing voor zover dit noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van strafrechtelijke gegevens voor de doeleinden waarvoor deze gegevens worden verwerkt.

4. Het tweede en derde lid is van overeenkomstige toepassing op persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag.

Artikel 23

1. Onverminderd de artikelen 17 tot en met 22 is het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16, te verwerken niet van toepassing voor zover:

- a. dit geschiedt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene;
- b. de gegevens door de betrokkene duidelijk openbaar zijn gemaakt;
- c. dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte;
- d. dit noodzakelijk is ter voldoening aan een volkenrechtelijke verplichting of
- e. dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, passende waarborgen worden geboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dit bij wet wordt bepaald dan wel Onze Minister ontheffing heeft verleend. Onze Minister kan bij de verlening van ontheffing beperkingen en voorschriften opleggen.

2. Het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16, te verwerken ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek of statistiek is niet van toepassing voor zover:

- a. het onderzoek een algemeen belang dient,
- b. de verwerking voor het desbetreffende onderzoek of de desbetreffende statistiek noodzakelijk is,
- c. het vragen van uitdrukkelijke toestemming onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost en
- d. bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad.

Artikel 24

1. Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de desbetreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere dan in het eerste lid bedoelde gevallen worden aangewezen waarin een daarbij aan te wijzen nummer als bedoeld in het eerste lid, kan worden gebruikt. Daarbij kunnen nadere regels worden gegeven over het gebruik van een zodanig nummer.

Hoofdstuk 3. Informatieverstrekking aan de betrokkene

Artikel 25

1. Indien persoonsgegevens worden verkregen bij de betrokkene, deelt de verantwoordelijke vóór het moment van de verkrijging de betrokkene de informatie mede, bedoeld in het tweede en derde lid, tenzij de betrokkene daarvan reeds op de hoogte is.

2. De verantwoordelijke deelt de betrokkene zijn identiteit en de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, mede.

3. De verantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.

Artikel 26

1. Indien persoonsgegevens worden verkregen op een andere wijze dan bedoeld in artikel 25, deelt de verantwoordelijke de betrokkene de informatie mede, bedoeld in het tweede en derde lid, tenzij deze reeds daarvan op de hoogte is:

- a. op het moment van vastlegging van hem betreffende gegevens, of
- b. wanneer de gegevens bestemd zijn om te worden verstrekt aan een derde, uiterlijk op het moment van de eerste verstrekking.

2. De verantwoordelijke deelt de betrokkene zijn identiteit en de doeleinden van de verwerking mede.

3. De verantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.

4. Het eerste lid is niet van toepassing indien mededeling van de informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. In dat geval legt de verantwoordelijke de herkomst van de gegevens vast.

5. Het eerste lid is evenmin van toepassing indien de vastlegging of de verstrekking bij of krachtens de wet is voorgeschreven. In dat geval dient de verantwoordelijke de betrokkene op diens verzoek te informeren over het wettelijk voorschrift dat tot de vastlegging of verstrekking van de hem betreffende gegevens heeft geleid.

Hoofdstuk 4. Rechten van de betrokkene

Artikel 27

1. De betrokkene heeft het recht zich vrijelijk en met redelijke tussenpozen tot de verantwoordelijke te wenden met het verzoek hem mede te delen of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt. De verantwoordelijke deelt de betrokkene schriftelijk binnen vier weken mee of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.

2. Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

3. Voordat een verantwoordelijke een mededeling doet als bedoeld in het eerste lid, waartegen een derde naar verwachting bedenkingen zal hebben, stelt hij die derde in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen indien de mededeling gegevens bevat die hem betreffen, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost.

4. Desgevraagd doet de verantwoordelijke mededelingen omtrent de logica die ten grondslag ligt aan de geautomatiseerde verwerking van hem betreffende gegevens.

Artikel 28

1. Degene aan wie overeenkomstig artikel 26 kennis is gegeven van hem betreffende persoonsgegevens, kan de verantwoordelijke verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.

2. De verantwoordelijke bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed.

3. De verantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.

4. Indien de persoonsgegevens zijn vastgelegd op een gegevensdrager waarin geen wijzigingen kunnen worden aangebracht, dan treft hij de voorzieningen die nodig zijn om de gebruiker van de gegevens te informeren over de onmogelijkheid van verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming ondanks het feit dat er grond is voor aanpassing van de gegevens op grond van dit artikel.

5. Het eerste tot en met vierde lid is niet van toepassing op bij de wet ingestelde openbare registers, indien in die wet een bijzondere procedure voor de verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van gegevens is opgenomen.

Artikel 29

1. Indien een gewichtig belang van de verzoeker dit eist, voldoet de verantwoordelijke aan een verzoek als bedoeld in de artikelen 27 en 28, in een andere dan schriftelijke vorm, die aan dat belang is aangepast.

2. De verantwoordelijke draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker.

3. De verzoeken, bedoeld in de artikelen 27 en 28, worden ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van zestien jaren nog niet hebben bereikt, en ten aanzien van onder curatele gestelden gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers. De betrokken mededeling geschiedt eveneens aan de wettelijke vertegenwoordigers.

Artikel 30

1. De verantwoordelijke die naar aanleiding van een verzoek op grond van artikel 28 persoonsgegevens heeft verbeterd, aangevuld, verwijderd of afgeschermd, is verplicht om aan derden aan wie de gegevens daaraan voorafgaand zijn verstrekt, zo spoedig mogelijk kennis te geven van de verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost.

2. De verantwoordelijke doet aan de verzoeker, bedoeld in artikel 28, desgevraagd opgave van degenen aan wie hij de mededeling heeft gedaan.

Artikel 31

1. De verantwoordelijke kan voor een bericht als bedoeld in artikel 27 een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vast te stellen vergoeding van kosten verlangen die ten hoogste USD 5 bedraagt.

2. De vergoeding wordt teruggegeven in geval de verantwoordelijke op verzoek van de betrokkene, op bevel van de rechter tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming is overgegaan.

Artikel 32

1. Indien gegevens het voorwerp zijn van verwerking op grond van artikel 8, onder e en f, kan de betrokkene daartegen bij de verantwoordelijke te allen tijde verzet aantekenen in verband met zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden.

2. De verantwoordelijke beoordeelt binnen vier weken na ontvangst van het verzet of het verzet gerechtvaardigd is. Indien het verzet gerechtvaardigd is beëindigt hij terstond de verwerking.

3. De verantwoordelijke kan voor het in behandeling nemen van een verzet een vergoeding van kosten verlangen, die niet hoger mag zijn dan een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag. De vergoeding wordt teruggegeven in geval het verzet gegrond wordt bevonden.

4. Dit artikel is niet van toepassing op openbare registers die bij de wet zijn ingesteld.

Artikel 33

1. Indien gegevens worden verwerkt in verband met de totstandbrenging of de instandhouding van een directe relatie tussen de verantwoordelijke of een derde en de betrokkene met het oog op werving voor commerciële of charitatieve doelen, kan de betrokkene daartegen bij de verantwoordelijke te allen tijde kosteloos verzet aantekenen.

2. In geval van verzet treft de verantwoordelijke de maatregelen om deze vorm van verwerking terstond te beëindigen.

3. De verantwoordelijke die voornemens is persoonsgegevens aan derden te verstrekken of voor rekening van derden te gebruiken voor het in het eerste lid bedoelde doel, neemt passende maatregelen om de betrokkenen de mogelijkheden bekend te maken tot het doen van verzet. De bekendmaking vindt plaats via een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze. Bij regelmatige verstrekking aan derden of gebruik voor rekening van derden vindt de bekendmaking ten minste eens per jaar plaats.

4. De verantwoordelijke die persoonsgegevens verwerkt voor het in het eerste lid bedoelde doel, draagt zorg dat, indien daartoe rechtstreeks een boodschap aan de betrokkene wordt toegezonden, deze daarbij telkens wordt gewezen op de mogelijkheid tot het doen van verzet.

Artikel 34

1. Niemand kan worden onderworpen aan een besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem in aanmerkelijke mate treft, indien dat besluit alleen wordt genomen op grond van een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens bestemd om een beeld te krijgen van bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid.

2. Het eerste lid is niet van toepassing, indien het daar bedoelde besluit:

a. wordt genomen in het kader van het sluiten of uitvoeren van een overeenkomst en

1°. aan het verzoek van de betrokkene is voldaan of

2°. passende maatregelen zijn genomen ter bescherming van zijn gerechtvaardigd belang,
of

b. zijn grondslag vindt in een wet waarin maatregelen zijn vastgelegd die strekken tot bescherming van het gerechtvaardigde belang van de betrokkene.

3. Een passende maatregel als bedoeld in het tweede lid, onder a, is getroffen indien de betrokkene in de gelegenheid is gesteld omtrent het besluit als bedoeld in het eerste lid, zijn zienswijze naar voren te brengen.

4. In het geval, bedoeld in het tweede lid, deelt de verantwoordelijke de betrokkene de logica mee die ten grondslag ligt aan de geautomatiseerde verwerking van hem betreffende gegevens.

Hoofdstuk 5. Uitzonderingen en beperkingen

Artikel 35

De verantwoordelijke kan de artikelen 9, eerste lid, 25, 26 en 27 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van:

- a. de veiligheid van de staat;
- b. de voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- c. gewichtige economische en financiële belangen van de staat en andere openbare lichamen;
- d. het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gesteld ten behoeve van de belangen, bedoeld onder b en c, of
- e. de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Artikel 36

1. Indien een verwerking plaatsvindt door instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek, en de nodige voorzieningen zijn getroffen om te verzekeren dat de persoonsgegevens uitsluitend voor statistische en wetenschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt, kan de verantwoordelijke een mededeling als bedoeld in artikel 26 achterwege laten en weigeren aan een verzoek als bedoeld in artikel 27 te voldoen.

2. Indien een verwerking plaatsvindt van persoonsgegevens die deel uitmaken van archiefbescheiden die ingevolge de artikelen 12 of 13 van de Archiefwet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, kan de verantwoordelijke een mededeling als bedoeld in artikel 26 achterwege laten.

Hoofdstuk 6. Rechtsbescherming

Artikel 37

Een beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 27, 28 en 30, tweede lid, alsmede een beslissing naar aanleiding van de aantekening van verzet als bedoeld in de artikelen 32 of 33 gelden, voor zover deze zijn genomen door een bestuursorgaan, als een beschikking als bedoeld in artikel 3 van de Wet administratieve rechtspraak BES.

Artikel 38

1. Indien een beslissing als bedoeld in artikel 37 is genomen door een ander dan een bestuursorgaan, kan de belanghebbende zich tot het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba wenden met het schriftelijk verzoek, de verantwoordelijke te bevelen alsnog een verzoek als bedoeld in de

artikelen 27, 28 en 30, tweede lid, toe of af te wijzen dan wel een verzet als bedoeld in de artikelen 32 of 31 al dan niet te honoreren.

2. Het verzoekschrift moet worden ingediend binnen zes weken na ontvangst van het antwoord van de verantwoordelijke. Indien de verantwoordelijke niet binnen de gestelde termijn heeft geantwoord, moet het verzoekschrift worden ingediend binnen zes weken na afloop van die termijn.

3. Het gerecht wijst het verzoek toe, voor zover het dit gegrondd oordeelt. Alvorens het gerecht beslist, stelt het zo nodig de belanghebbenden in de gelegenheid hun zienswijze naar voren te brengen.

4. De indiening van het verzoekschrift behoeft niet door een procureur te geschieden.

5. De derde afdeling van de vijfde titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering BES is van overeenkomstige toepassing.

6. Het gerecht kan partijen en anderen verzoeken binnen een door haar te bepalen termijn schriftelijke inlichtingen te geven en onder hen berustende stukken in te zenden. De verantwoordelijke en belanghebbende zijn verplicht aan dit verzoek te voldoen.

Artikel 39

1. Indien iemand schade lijdt doordat ten opzichte van hem in strijd wordt gehandeld met de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften, zijn de volgende leden van toepassing, onverminderd de aanspraken op grond van andere wettelijke regels.

2. Voor nadeel dat niet in vermogensschade bestaat, heeft de benadeelde recht op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding.

3. De verantwoordelijke is aansprakelijk voor de schade of het nadeel, voortvloeiende uit het niet-nakomen van de in het eerste lid bedoelde voorschriften. De bewerker is aansprakelijk voor die schade of dat nadeel, voor zover ontstaan door zijn werkzaamheid.

4. De verantwoordelijke of de bewerker kan geheel of gedeeltelijk worden ontheven van deze aansprakelijkheid, indien hij bewijst dat de schade hem niet kan worden toegerekend.

Artikel 40

1. Indien de verantwoordelijke of de bewerker handelt in strijd met het bij of krachtens deze wet bepaalde en een ander daardoor schade lijdt of dreigt te lijden, kan de rechter hem op vordering van die ander zodanig gedrag verbieden en hem bevelen maatregelen te treffen tot herstel van de gevolgen van dat gedrag.

2. Een verwerking kan niet ten grondslag worden gelegd aan een vordering van een rechtspersoon die algemene of collectieve belangen behartigen, of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 305a van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek BES, voor zover degene die door deze verwerking wordt getroffen, daartegen bezwaar heeft.

Artikel 41

1. De verantwoordelijke die in strijd handelt met hetgeen bij of krachtens artikel 4, derde lid, is bepaald, wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie.

2. De verantwoordelijke die een feit als bedoeld in het eerste lid, opzettelijk begaat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

3. De in het eerste lid strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen. De in het tweede lid strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.

Hoofdstuk 7. Gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie

Artikel 42

1. Persoonsgegevens die aan een verwerking worden onderworpen of die bestemd zijn om na hun doorgifte te worden verwerkt, worden slechts naar een land buiten de Europese Unie doorgegeven indien, onverminderd de naleving van de wet, dat land een passend beschermingsniveau waarborgt.

2. Het passend karakter van het beschermingsniveau wordt beoordeeld gelet op de omstandigheden die op de doorgifte van gegevens of op een categorie gegevensdoorgiften van invloed zijn. In het bijzonder wordt rekening gehouden met de aard van de gegevens, met het doeleinde of de doeleinden en met de duur van de voorgenomen verwerking of verwerkingen, het land van herkomst en het land van eindbestemming, de algemene en sectoriële rechtsregels die in het betrokken derde land gelden, alsmede de regels van het beroepsleven en de veiligheidsmaatregelen die in die landen worden nageleefd.

Artikel 43

1. In afwijking van artikel 42 kan een doorgifte of een categorie van doorgiften van persoonsgegevens naar een derde land dat geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, plaatsvinden indien:

a. de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven;

b. de doorgifte noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verantwoordelijke, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;

c. de doorgifte noodzakelijk is voor de sluiting of uitvoering van een in het belang van de betrokkene tussen de verantwoordelijke en een derde gesloten of te sluiten overeenkomst;

d. de doorgifte noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang, of voor de vaststelling, de uitvoering of de verdediging in rechte van enig recht;

e. de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene, of

f. de doorgifte geschiedt vanuit een register dat bij wettelijk voorschrift is ingesteld en dat door een ieder dan wel door iedere persoon die zich op een

gerechtvaardigd belang kan beroepen, kan worden geraadpleegd, voor zover in het betrokken geval is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor raadpleging.

2. In afwijking van het eerste lid, kan de commissie een vergunning geven voor een doorgifte of een categorie doorgiften van persoonsgegevens naar een derde land dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt. Aan de vergunning worden de nadere voorschriften verbonden die nodig zijn om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de fundamentele rechten en vrijheden van personen, alsmede de uitoefening van de daarmee verband houdende rechten te waarborgen.

Hoofdstuk 8 Toezicht

Artikel 44

1. Er is een Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES die tot taak heeft toe te zien op de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig het bij en krachtens deze wet bepaalde.

2. De commissie vervult overigens de taken, die haar bij wet en ingevolge verdrag zijn opgedragen.

3. De commissie vervult haar taak in onafhankelijkheid.

Artikel 45

1. De commissie bestaat uit een voorzitter en twee andere leden.

2. De voorzitter moet voldoen aan de bij of krachtens artikel 23 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie gestelde vereisten voor benoembaarheid tot rechter in het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

3. De voorzitter en de leden worden bij koninklijk besluit benoemd, op voordracht van Onze Minister, voor een tijdvak van zes jaren.

Artikel 46

Aan de leden van de commissie wordt bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister, ontslag verleend:

- a. op verzoek van de betrokkene;
- b. wanneer de betrokkene uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is om zijn functie te vervullen;
- c. bij verlies van het Nederlanderschap;
- d. wanneer betrokkene bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel hem bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
- e. wanneer betrokkene ingevolge onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surseance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld.

Artikel 47

Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over de vergoeding alsmede de overige rechten en plichten die betrekking hebben op de rechtspositie van de leden van de commissie.

Artikel 48

De commissie beschikt te harer ondersteuning over een secretariaat, waarvan de ambtenaren door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overeenstemming met Onze Minister, gehoord de voorzitter, worden benoemd, geschorst of ontslagen.

Artikel 49

Onze Minister kan de commissie om advies vragen over voorstellen van wet en ontwerpen van algemene maatregelen van bestuur die geheel of voor een belangrijk deel betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens in de openbare lichamen.

Artikel 50

1. De commissie kan ambtshalve of op verzoek van een belanghebbende, een onderzoek instellen naar de wijze waarop ten aanzien van gegevensverklaring toepassing wordt gegeven aan het bepaalde bij of krachtens deze wet.

2. De commissie brengt haar voorlopige bevindingen ter kennis van de verantwoordelijke of de groep van verantwoordelijken die bij het onderzoek zijn betrokken en stelt hen in de gelegenheid hun zienswijze daarop te geven.

Houden de voorlopige bevindingen verband met de uitvoering van enige wet, dan brengt de commissie deze tevens ter kennis van Onze Minister die het aangaat.

3. Ingeval van een onderzoek, ingesteld op verzoek van de belanghebbende, doet de commissie aan de belanghebbende mededeling van haar bevindingen, tenzij zodanige mededeling onverenigbaar is met het doel van de gegevensverwerking of de aard van de persoonsgegevens, dan wel gewichtige belangen van anderen dan de verzoeker, de verantwoordelijke daaronder begrepen, daardoor onevenredig zouden worden geschaad. Indien de commissie mededeling van haar bevindingen achterwege laat, zendt zij de belanghebbende zodanig bericht als haar geraden voorkomt.

Artikel 51

1. Met het toezicht op de naleving, bedoeld in artikel 44, zijn belast de leden van de commissie en de ambtenaren van het secretariaat. Titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de artikelen 5.18 en 5.19.

2. De commissie is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van de bij of krachtens deze wet gestelde

verplichtingen. De afdelingen 5.3.1 en 5.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van artikel 5.27, tweede lid.

3. De in het eerste lid bedoelde personen zijn bevoegd een woning te betreden zonder toestemming van een bewoner. De artikelen 155 tot en met 163 van het Wetboek van Strafvordering BES zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de machtiging, bedoeld in artikel 155 van het Wetboek van Strafvordering BES, wordt verleend door de commissie.

4. Geen beroep is mogelijk op een geheimhoudingsplicht, voor zover inlichtingen of medewerking worden verlangd in verband met de eigen betrokkenheid bij de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 52

De commissie stelt jaarlijks vóór 1 september een verslag op van de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en de doeltreffendheid van haar werkwijze in het bijzonder in het afgelopen kalenderjaar. Het verslag wordt aan Onze Minister toegezonden en algemeen verkrijgbaar gesteld.

Artikel 53

De commissie verstrekt desgevraagd aan Onze Minister de voor de uitvoering van zijn taak benodigde inlichtingen. Onze Minister kan inzage vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, voor zover dat voor de invulling van zijn taak nodig is.

Artikel 54

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde, voor zover daarin niet bij wet is voorzien.

Slotbepalingen

Artikel 55

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 56

1. Binnen een jaar na inwerkingtreding van deze wet worden de gegevensverwerkingen die op dat tijdstip reeds plaatsvonden, in overeenstemming gebracht met deze wet.

2. Voor de aanpassing van de verwerking van bijzondere gegevens aan paragraaf 2 van hoofdstuk 2 geldt een termijn van drie jaren met dien verstande dat voor verwerkingen die al plaatsvonden en noodzakelijk zijn voor de uitvoering van overeenkomsten tot stand gekomen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, niet opnieuw toestemming behoeft te worden gevraagd als bedoeld in artikel 23, eerste lid, onder a.

Artikel 57

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 58

Deze wet wordt aangehaald als: Wet bescherming persoonsgegevens BES.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Memorie van toelichting

Algemeen

In artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) (Trb. 1951, 154) en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) (Trb. 1969, 99; Nederlandse tekst Trb. 1978, 177) is onder meer vastgelegd dat een ieder recht heeft op respect voor zijn privé-leven. Dit recht omvat mede het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Artikel 10, eerste lid, van de Grondwet erkent eveneens het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Ook dit recht omvat het recht op bescherming van persoonsgegevens. Tevens is vastgelegd dat beperkingen daarop bij wet in formele zin moeten worden gesteld. In artikel 10, tweede en derde lid, van de Grondwet wordt ook opdracht gegeven aan de wetgever om nadere regels te stellen over de wijze waarop met persoonsgegevens moet worden omgegaan. Zo is in de Grondwet vastgelegd dat er wettelijke regeling moet zijn van de aanspraken van personen op kennisneming van gegevens die over hen zijn vastgelegd, het gebruik en de verbetering daarvan. Uit de opdracht in de Grondwet zijn achtereenvolgens de inmiddels vervallen Wet persoonsregistraties en de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) voortgevloeid.

In het kader van de staatkundige hervormingen van de Nederlandse Antillen worden Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderdeel van het Nederlandse staatsbestel. Bij de Slotverklaring van de conferentie van 10 en 11 oktober 2006 over de toekomstige staatkundige positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba¹ is onder meer overeengekomen dat in beginsel de Nederlands-Antilliaanse regelgeving van kracht zal blijven en dat de Nederlandse wetgeving geleidelijk wordt ingevoerd. Bij de aanvang van de nieuwe staatkundige positie zullen niettemin een aantal bestaande en nieuwe Nederlandse wetten worden ingevoerd die om uiteenlopende redenen noodzakelijk worden geacht.

In de Nederlandse Antillen bestaat op dit moment geen algemene regeling voor de verwerking van persoonsgegevens. De Staatsregeling, die de constitutie vormt van de Nederlandse Antillen, kent geen opdracht tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens. Er bestaat wel een Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent gedrag maar deze heeft uitsluitend betrekking op de verwerking van gegevens van strafrechtelijke aard door de overheid. Deze landsverordening wordt overigens voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba omgezet tot de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent gedrag BES.

Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba zal de Grondwet van toepassing zijn. Gegeven de opdracht in artikel 10 van de Grondwet is een wettelijke regeling

¹ Kamerstukken II 2006/2007, 30 8000 IV, nr. 5

inzake de bescherming van persoonsgegevens en de rechten van betrokkenen noodzakelijk. Het onderhavige wetsvoorstel strekt hiertoe.

Naast het EVRM en de Grondwet bestaan er nog andere internationale, in het bijzonder Europese, verplichtingen op het terrein van de verwerking van persoonsgegevens die in het Europese deel van Nederland van invloed zijn op de relevante wetgeving.

In het kader van de Raad van Europa bestaat sinds 1981 het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (zie voor de Nederlandse vertaling, Trb. 1988, 7). In dit verdrag zijn regels opgenomen over de geautomatiseerde en niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Het Aanvullend Protocol bij dit verdrag van 8 november 2001 (Trb. 2003, 122; Nederlandse tekst Trb. 2003, 165) dat Nederland eveneens heeft bekrachtigd, verplicht de verdragspartijen tot de oprichting van een of meerdere onafhankelijke toezichthoudende autoriteiten, die naast onderzoeksbevoegdheden ook bevoegdheden hebben om in rechte op te treden of inbreuken onder de aandacht van de rechter te brengen. Bij die autoriteit kan een ieder ook klagen over eventuele inbreuken op zijn rechten. Dit verdrag en het desbetreffende protocol gaan ook gelden in de openbare lichamen. Een wetsvoorstel waarin het voornemen om de toepassing van onder andere het verdrag en het aanvullend protocol uit te breiden met de openbare lichamen ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Staten-Generaal, is bij koninklijke boodschap van 2 september 2009 aan de Staten-Generaal aangeboden (Kamerstukken II 2008/09, 30 247).

Binnen de Europese Unie is de Europese Gemeenschap richtlijn nr. 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (Pb EG L 281) (hierna: EG-richtlijn bescherming persoonsgegevens) tot stand gebracht. Wat de Europese verplichtingen betreft, moet worden aangetekend dat Bonaire, Sint Eustatius en Saba voornamelijk de zogeheten status van Landen en Gebieden Overzee (LGO) zullen behouden na de transitie. Dit betekent dat de Europese richtlijn bescherming persoonsgegevens geen gelding heeft op de eilanden.

Het wetsvoorstel

Zoals eerder gezegd, zal de Nederlands-Antilliaanse regelgeving geleidelijk worden vervangen door Nederlandse regelgeving. In sommige gevallen is het echter nodig om voor de eilanden een afwijkende voorziening te treffen.

In de eerdergenoemde Slotverklaring over de toekomstige staatkundige positie van Bonaire, Sint Eustatius is ook onder meer vastgelegd: *Gezien onder meer de bevolkingsomvang van de drie eilanden, de grote afstand met Nederland en het insulaire karakter zullen echter van de Nederlandse wetgeving afwijkende voorzieningen worden getroffen.*

De Raad van State heeft in zijn voorlichting van 18 september 2006² al gewezen op de noodzaak van afwijkende voorzieningen.

In het voorstel van Rijkswet tot wijziging van het Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen is een bepaling opgenomen die omschrijft om welke redenen regelingen die gelden in de openbare lichamen, kunnen afwijken van regelingen die gelden in het Europese deel van Nederland. De redenen zijn de economische en sociale omstandigheden, de grote afstand tot het Europese deel van Nederland, de kleine oppervlakte en bevolkingsomvang, de overige geografische omstandigheden en andere factoren waardoor de openbare lichamen wezenlijk verschillen het Europese deel van Nederland.

In het wetsvoorstel is uit het oogpunt van uniformiteit en eenduidige wetsuitleg ervoor gekozen om de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zoveel mogelijk over te nemen. Een groot aantal bepalingen is dan ook identiek. Dit wetsvoorstel verschilt op enkele punten van de Wbp. Deze verschillen zijn ingegeven door de verschillen met de situatie in het Europese deel van Nederland. Bovenal zal voor het eerst een wettelijke regeling inzake de bescherming van persoonsgegevens gelden in de openbare lichamen.

Om de bestuursorganen en het bedrijfsleven van de eilanden met name in de periode van transitie niet onevenredig te belasten, waarbij onder meer rekening moet worden gehouden met het eigen karakter van de eilanden, in het bijzonder de kleinschaligheid, wordt een aantal onderwerpen – in ieder geval voorlopig – anders geregeld dan in de Wbp c.q. in het Europese deel van Nederland.

Zo wordt het toezicht op een enigszins andere wijze ingericht dan in de Wbp. Verder zijn de plicht om verwerking van persoonsgegevens te melden bij de toezichthoudende autoriteit (de zogeheten meldplicht) en de daarbij behorende sanctie niet overgenomen.

De administratieve lasten en de financiële gevolgen

Over de kosten voor burger en bedrijfsleven om te voldoen aan de informatieverplichtingen die de overheid oplegt, de zogeheten administratieve lasten die aan dit wetsvoorstel zijn verbonden, valt het volgende op te merken.

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar de administratieve lasten en de nalevingskosten die voortvloeien uit de Nederlandse Wbp. Aan de hand daarvan is een schatting gemaakt van de kosten die uit het onderhavige wetsvoorstel zouden kunnen voortvloeien. Zoals gezegd, zijn in het onderhavige wetsvoorstel niet alle elementen uit de Nederlandse Wbp overgenomen. Voor het wetsvoorstel zijn alleen de kosten voor het bewaren, inclusief het beveiligen, en voor het verzoek om ontheffing voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens relevant. Uit de Nulmeting administratieve lasten bedrijven 2007³ is gebleken dat

² Bijlage bij Kamerstukken II 2006/2007, 20 800 IV, nr. 3.

³ Nulmeting administratieve lasten bedrijven 2007, ministerie van Justitie (CapGemini, EIM, Deloitte en RambOll, 31 juli 2008).

in het Europese deel van Nederland de handelingen ter bewaring van persoonsgegevens, waaronder ook de beveiliging begrepen, en het voorkomen van het onrechtmatig verwerken van gegevens (artikel 14, vijfde lid, van het wetsvoorstel) gemiddeld een administratieve lastenpost per bedrijf van ongeveer 80 euro vormen. Gemeten over de 31.400 Nederlandse bedrijven die persoonsgegevens verwerken, komt dat neer op in totaal ongeveer 2,5 miljoen euro in het meetjaar 2007. Momenteel kan nog geen inschatting worden gemaakt van het aantal bedrijven dat in Bonaire, Sint Eustatius en Saba persoonsgegevens gaat verwerken. Het totale aantal ondernemingen in de openbare lichamen is niet bekend waardoor er geen realistische inschatting kan worden gemaakt. Hoewel de eerdergenoemde bedragen slechts indicatief zijn voor de eilanden omdat deze betrekking hebben op het Europese deel van Nederland, kan op basis daarvan worden wel geconcludeerd dat de administratieve lasten hoe dan ook gering zijn.

Wat betreft het verzoeken om ontheffing voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens (artikel 23, eerste lid, onderdeel e, van het wetsvoorstel), is in het meetjaar 2007 slechts 1 verzoek gemeten en de kosten daarvan bedroegen 87 euro. Wat het effect voor het bedrijfsleven op de BES van dit artikel betreft, kan niet worden geschat hoe vaak een dergelijk verzoek zal worden gedaan, maar gezien de Nulmeting 2007 is de verwachting dat dit sporadisch zal gebeuren. In een voorkomend geval zijn de administratieve lasten zeer beperkt.

De consultatie

Het onderhavige wetsvoorstel is ter consultatie voorgelegd aan de bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, alsmede aan het College bescherming persoonsgegevens (Cbp). De bestuurscolleges hebben ingestemd met het wetsvoorstel.

Het Cbp heeft opmerkingen gemaakt over de verdragsrechtelijke aspecten, de mate en wijze waarop de Wbp is overgenomen in het wetsvoorstel en de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de Wbp, in het bijzonder de meldplicht, het extern toezicht, de rechtsbescherming en de ontheffingsbevoegdheid. Mede naar aanleiding van deze opmerkingen is een aantal aanpassingen aangebracht in deze memorie van toelichting.

De invoering

Zoals eerder opgemerkt, zal er voor eerst een wettelijk stelsel van bescherming van persoonsgegevens bestaan op de eilanden. Wij zullen daarom de invoering zoveel mogelijk begeleiden, waarbij vooral gedacht moet worden aan voorlichting. Daarnaast zal in overleg met het Cbp en het toezichthoudend orgaan worden bezien welke rol zij kunnen spelen bij de invoering, zoals ook het geval was bij Registratiekamer bij de invoering van de Wet persoonsregistraties onderscheidenlijk de Wbp in het Europese deel van Nederland.

Verder is in het onderhavige wetsvoorstel voorzien in een geleidelijke overgang naar het nieuwe stelsel voor bestaande verwerkingen van persoonsgegevens. De termijnen zijn afgeleid van artikel 79 van de Wbp. Men heeft een jaar de tijd om

bestaande verwerkingen in overeenstemming te brengen met de wettelijke vereisten. Voor de verwerking van bijzondere gegevens is er een periode van drie jaar. Wij menen dat deze overgangstermijnen toereikend zullen zijn. De kenmerkende kleinschaligheid van de eilanden zal namelijk in dit geval een voordeel zijn bij de invoering van de Wbp BES.

De afstemming met Curaçao en Sint Maarten

Hoewel het land Nederlandse Antillen ophoudt te bestaan, zullen tussen de BES-eilanden en de nieuwe landen Curaçao en Sint Maarten banden blijven bestaan op diverse terreinen. Zo blijft het Gemeenschappelijk Hof belast met de rechtspraak voor de nieuwe landen en de eilanden. Ook op andere terreinen zal er worden samengewerkt. Door de nabijheid van en verwevenheid met Curaçao en Sint Maarten zal gegevensuitwisseling tussen de BES en de genoemde landen onvermijdelijk zijn.

Momenteel worden voor de nieuwe landen Curaçao en Sint Maarten algemene regelingen voor de bescherming van persoonsgegevens ontworpen. Voor zover bekend, wijken deze regelingen af van elkaar en van het onderhavige wetsvoorstel. Dit hoeft echter geen belemmering te vormen voor de gegevensuitwisseling. Ook in het Europese deel van Nederland vindt gegevensuitwisseling plaats met landen die regelingen hebben die niet identiek zijn aan de Wbp. Van doorslaggevend belang is dat er een passend beschermingsniveau als bedoeld in artikel 42 bestaat. Curaçao en Sint Maarten zullen in dit opzicht moeten worden beschouwd als derde landen als bedoeld in de eerdergenoemde bepaling. Indien de regelingen van de nieuwe landen voldoen aan het passend beschermingsniveau kan gegevensuitwisseling plaatsvinden. Om te waarborgen dat gegevensuitwisseling kan plaatsvinden, zijn wij via overleg betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe regelingen..

Artikelsgewijs

Zoals gezegd is het merendeel van de bepalingen letterlijk overgenomen van de Wbp. Om die reden zal er ook geen uitgebreide toelichting volgen van de identieke of nagenoeg identieke bepalingen.

Het Cbp heeft opgemerkt dat de memorie van toelichting bij de Nederlandse Wbp zoveel mogelijk zou moeten worden overgenomen en dat er zou moeten worden afgezien van nieuwe, eigen samenvattingen.

Het is inderdaad zo dat de memorie van toelichting leidend is bij de uitleg van de Nederlandse Wbp. In de loop van de parlementaire behandeling zijn er echter, bij amendement of nota van wijziging, al nuanceringen of aanpassingen aangebracht in bepaalde artikelen. Hoewel deze nuanceringen of aanpassingen relatief beperkt zijn, is het enkel overnemen van de artikelsgewijze toelichting uit de memorie van toelichting dan niet volledig. Ook de andere parlementaire stukken zouden dan moeten worden weergegeven. Er moet worden opgemerkt dat de memorie van toelichting en de andere relevante parlementaire stukken van

zodanige omvang zijn dat letterlijke weergave daarvan niet in de rede ligt.

Verwijzing is in dat geval doelmatiger.

Bovenal is de memorie van toelichting bij de Nederlandse Wbp sterk gestoeld op de situatie in het Europese deel van Nederland. Gelet op het eigen karakter van de openbare lichamen, met name de kleinschaligheid, kan er aanleiding zijn om een andere wijze invulling te geven aan de bepalingen uit de wet. De uitleg die in de memorie van toelichting van Nederlandse Wbp is gegeven, kan daardoor onbedoeld een vertekend beeld schetsen.

De hiernavolgende artikelsgewijze toelichting beoogt niet een samenvatting van de parlementaire geschiedenis van de Nederlandse Wbp te zijn. In een dergelijke samenvatting schuilt namelijk het gevaar dat bepaalde nuances uit de parlementaire behandeling niet juist of niet compleet worden weergegeven. Er wordt in de artikelsgewijze toelichting verwezen naar de memorie van toelichting van de Wbp indien dit mogelijk is en niet tot misverstanden kan leiden.

Artikelen 1 tot en met 5 Algemene begripsbepalingen

Met het onderhavige wetsvoorstel worden regels gegeven voor de verwerking van persoonsgegevens, zowel door de publieke als door de particuliere sector, in Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Centrale begrippen zijn persoonsgegevens, de verantwoordelijke en de verwerking. De Wbp BES geeft regels voor het verwerken van persoonsgegevens en die regels richten zich in eerste instantie tot de verantwoordelijke.

Persoonsgegevens

Onder *persoonsgegevens* wordt volgens artikel 1 kort gezegd verstaan informatie over geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen. Daarbij gaat het in eerste instantie om gegevens zoals naam, geboortedatum en geslacht. Als gegevens medebepalend zijn voor de wijze waarop men in het maatschappelijk verkeer wordt beoordeeld of behandeld, moeten de desbetreffende gegevens worden aangemerkt als persoonsgegevens⁴

De persoonsgegevens moeten betrekking hebben op natuurlijke personen. Onder omstandigheden kunnen gegevens van rechtspersonen, zoals ondernemingen of organisaties, echter ook als persoonsgegevens worden aangemerkt. Men kan daarbij denken aan winstgegevens over een eenmansbedrijf. Deze gegevens zeggen namelijk iets over het inkomen van de eigenaar van het eenmansbedrijf. Ook gegevens over voorwerpen of objecten kunnen onder omstandigheden eveneens als persoonsgegevens worden aangemerkt. De waarde van een auto kan bijvoorbeeld als persoonsgegeven worden aangemerkt wanneer het is verwerkt in de administratie van een verzekeringsmaatschappij. Die waarde zegt in beginsel in het maatschappelijk verkeer iets over het inkomen of het vermogen van de eigenaar van de auto. In de prijslijst van een autodealer daarentegen is de waarde geen persoonsgegevens.

⁴ Zie onder meer Kamerstukken II 1997/98, 25 892, nr. 3, p. 46 e.v.

Zoals gezegd, betreft het geïdentificeerde of identificeerbare personen. De identiteit van de betrokkene moet redelijkerwijs, zonder onevenredige inspanning, kunnen worden vastgesteld of worden achterhaald.

Verwerking van persoonsgegevens en de reikwijdte van deze wet

Wat de verwerking van persoonsgegevens als zodanig betreft, is in artikel 1 vastgelegd welke handelingen onder verwerking worden verstaan. Het gaat daarbij niet alleen om het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen maar ook om het opvragen, raadplegen, gebruiken, de verstrekking door doorzending van verkregen persoonsgegevens, de verspreiding of andere wijze van terbeschikkingstelling, samenbrengen, het met elkaar in verband brengen, het afschermen, uitwissen of vernietigen van de persoonsgegevens⁵

Niet iedere wijze van gegevensverwerking valt echter onder het regime van de Wbp. In verband daarmee is ook artikel 2 van de Wbp overgenomen. De regels zijn van toepassing op:

- a. geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens; en
- b. niet-geautomatiseerde, dus handmatige, verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of daarvoor zijn bestemd.

Bij het begrip *bestand*⁶ moet worden gedacht aan een gestructureerd geheel van gegevens dat betrekking heeft op verschillende personen. Dit geheel van gegevens moet onderling samenhang hebben en het systeem moet toegankelijk zijn. Onder het laatste kan men denken aan de wijze van opslag. Als de gegevens op zodanige wijze zijn opgeslagen dat zij op eenvoudige wijze raadpleegbaar zijn, is er sprake van systematische toegankelijkheid.

In artikel 2, tweede lid, van het wetsvoorstel zijn verwerkingen met bepaalde doeleinden opgenomen die niet onder het regime van de wet vallen. Het gaat daarbij om de verwerking van gegevens zoals de verwerking van gegevens voor uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden (men kan daarbij denken aan een persoonlijk adresboekje, of een verjaardagskalender)⁷. Verder betreft het verwerkingen door of ten behoeve van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, ten behoeve van de politietaak, de bevolkingsadministratie, de uitvoering van de justitiële documentatie en de verklaringen omtrent gedrag, en de uitvoering van de Kieswet. De Wbp BES is dus niet van toepassing op deze verwerkingen.

In artikel 3 zijn verwerkingen ten behoeve van bepaalde doeleinden opgenomen die gedeeltelijk onder het wettelijke regime vallen. Het betreft de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden. Op deze verwerking is slechts een deel van het wettelijk regime van toepassing. In ieder geval geldt de algemene regel dat de gegevens behoorlijk en zorgvuldig moeten worden verwerkt voor een uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel, en dat de verwerking moet voldoen aan een aantal in de wet gestelde voorwaarden.

⁵ Kamerstukken II 1997/98, 25 892, nr. 3, p. 50 e.v.

⁶ idem, p. 53 e.v.

⁷ idem, p. 70

Voor de verwerking is verder bepalend waar de activiteit plaatsvindt. Deze wet is alleen van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten van een verantwoordelijke op Bonaire, Sint Eustatius of Saba.

De verantwoordelijke

Is eenmaal vastgesteld dat er sprake is van een verwerking die, al dan niet gedeeltelijk, onder het wettelijke regime valt, dan is het van belang om te weten wie de verantwoordelijke is. Immers, de wettelijke verplichtingen rusten op de *verantwoordelijke*.⁸ Op grond van artikel 1 is de verantwoordelijke degene die de het doel en de middelen van de verwerking vaststelt. Er moet daarbij worden gedacht aan degene die formeel-juridisch gezien de zeggenschap heeft over de verwerking. Deze hoeft niet per se een natuurlijk persoon te zijn. Ook bestuursorganen of ondernemingen kunnen als verantwoordelijke worden aangemerkt.

De bewerker

De Wbp kent ook nog de figuur van bewerker: degene die niet in een directe gezagsrelatie tot de verantwoordelijke staat, dus geen ondergeschikte van de verantwoordelijke is, maar ten behoeve van de verantwoordelijke gegevens verwerkt.⁹ De bewerker moet echter wel in overeenstemming met instructies van de verantwoordelijke handelen. Er kan bij de bewerker bijvoorbeeld worden gedacht aan een gespecialiseerd bureau dat wordt ingeschakeld voor bepaalde handelingen, zoals een salarisadministratiebureau.

Voor de bewerker gelden bepaalde voorschriften. Zo mag de bewerker persoonsgegevens alleen bewerken in opdracht van de verantwoordelijke. Ook is de bewerker, naast de verantwoordelijke, aansprakelijk voor schade of nadeel die iemand lijdt als gevolg van bewerkingshandelingen. Daarnaast geldt voor de bewerker dezelfde geheimhoudingsplichten als voor de verantwoordelijke.

Artikelen 6 tot en met 15 De verwerking van persoonsgegevens in het algemeen

Er is al opgemerkt dat de verwerking aan bepaalde eisen en voorwaarden moet voldoen, ongeacht of het regime volledig of gedeeltelijk van toepassing is.

Een eerste eis is dat de gegevens in overeenstemming met de wet moeten worden verwerkt (artikel 6). Het gaat hierbij niet alleen om deze wet zelf, maar er zijn ook nog andere wetten die bijzondere regels kunnen bevatten over de gegevensverwerking.

De tweede eis is dat de gegevensverwerking behoorlijk en zorgvuldig moet zijn (artikel 6). Als de gegevens niet behoorlijk en zorgvuldig worden verwerkt, dan

⁸ idem, p. 55

⁹ idem, p. 61 e.v.

kan er sprake zijn van strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (ingeval van bestuursorganen), of onrechtmatig handelen (private personen, bedrijven of andere organisaties).

Verder mogen persoonsgegevens alleen worden verwerkt onder bepaalde voorwaarden.

Een cruciaal voorschrift in het kader van de bescherming van persoonsgegevens is de doelbinding. Dat wil zeggen dat persoonsgegevens moeten worden verzameld voor een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel (artikel 7). Voordat men begint met het verzamelen van gegevens, moet het doel duidelijk zijn bepaald c.q. vastgelegd. Tijdens het verwerkingsproces mag het doel niet zomaar worden veranderd. Bij het inrichten van de gegevensverwerking zal moeten worden nagegaan of het verwerken van gegevens noodzakelijk is voor het doel. Er moet telkens de vraag worden gesteld of er niet met minder gegevens hetzelfde doel kan worden bereikt (proportionaliteitseis). Voor een verzendlijst bijvoorbeeld heeft men in beginsel genoeg aan naam- en adresgegevens. Ook moet er worden bezien of er niet langs andere weg hetzelfde resultaat kan worden bereikt (subsidiariteitseis).

Gegevens mogen niet verder verwerkt worden op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze verkregen zijn. Artikel 9 geeft een aantal aanknopingspunten om te beoordelen of er sprake is van onverenigbaarheid. Zo kan de aard van de gegevens doorslag geven. Bij zogeheten bijzondere gegevens, zoals medische of strafrechtelijke persoonsgegevens, zal sneller moeten worden aangenomen dat deze niet voor andere doeleinden dan waarvoor ze zijn verzameld, mogen worden gebruikt.

Artikel 8 geeft een limitatieve opsomming van de gronden die gegevensverwerking kunnen rechtvaardigen. De gegevensverwerking moet steeds kunnen worden gebaseerd op een of meer van de in artikel 8 genoemde gronden. Is dat niet het geval, dan mogen de gegevens niet worden verwerkt. Zo mogen gegevens worden verwerkt omdat de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of wordt, om een wettelijke verplichting na te komen die op de betrokkene rust, of – dit geldt voor de publieke sector – omdat het noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak. Gegevens mogen ook worden verwerkt als de betrokkene ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven voor de verwerking.

Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk is voor het doel van de verwerking, althans niet in de vorm dat zij tot personen herleidbaar zijn (artikel 10, eerste lid). Voor de verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden geldt een bijzondere regeling (artikel 10, tweede lid).

De verwerking voor een bepaald doel brengt ook mee dat er geen overbodige gegevens moeten worden verwerkt. In artikel 11 is daaraan nadere uitwerking gegeven. De gegevens die worden verwerkt, moeten toereikend en ter zake dienend zijn. Er mag geen sprake van zijn van bovenmatige verwerking. Het woord toereikend brengt met zich dat alle relevante gegevens moeten worden

verwerkt. Er moeten dus ook niet te weinig gegevens worden verwerkt, waardoor ten onrechte een verkeerd beeld van de betrokkene kan ontstaan. De verantwoordelijke heeft daarbij de plicht om ervoor te zorgen dat de gegevens juist en nauwkeurig worden verwerkt. Op degene die onder gezag van de verantwoordelijke of de bewerker handelt, of de bewerker zelf, rust een geheimhoudingsplicht, zo hij deze al niet op grond van andere wettelijke bepalingen heeft (artikel 12).

Verder heeft de verantwoordelijke de plicht om ervoor te zorgen dat passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen om gegevens te beveiligen tegen verlies of enigerlei wijze van onrechtmatige verwerking (de artikelen 13 en 14)¹⁰.

Artikelen 16 tot en met 24 De verwerking van bijzondere persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, en persoonsgegevens over het lidmaatschap van een vakvereniging, is in beginsel verboden. Dit geldt ook ten aanzien van iemands strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag (artikel 16).

Er geldt echter wel een aantal uitzonderingen (artikel 17 e.v.).

Zo mogen gegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging door kerkgenootschappen of genootschappen op een geestelijke grondslag of andere instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag worden verwerkt (artikel 17).

Persoonsgegevens over iemands ras mogen alleen worden verwerkt voor identificatiedoeleinden of - onder voorwaarden - in het kader van voorkeursbeleid (artikel 18).

Wat persoonsgegevens over iemands gezondheid betreft, moet worden opgemerkt dat onder deze gegevens zowel de fysieke als de geestelijke gezondheid worden verstaan. In artikel 21 is vastgelegd dat de desbetreffende persoonsgegevens alleen mogen worden verwerkt door bepaalde groepen van verantwoordelijken zoals:

- ziekenhuizen;
- instellingen van maatschappelijke dienstverlening;
- verzekeraars;
- speciale scholen;
- reclasseringsinstellingen;
- de voogdijraad;
- bestuursorganen en uitvoeringsinstellingen die bepaalde sociale zekerheidswetten uitvoeren.

¹⁰ Idem, p. 98 e.v.

Strafrechtelijke persoonsgegevens mogen ook alleen door een beperkte kring van verantwoordelijken en onder bepaalde voorwaarden worden vastgelegd (artikel 22).

Het vorenstaande betekent niet dat buiten de genoemde gevallen de bijzondere persoonsgegevens nimmer kunnen worden verwerkt (artikel 23)¹¹.

Ingeval de betrokkene uitdrukkelijke toestemming daarvoor heeft gegeven, of wanneer hij de gegevens zelf openbaar heeft gemaakt, of als dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in een gerechtelijke procedure, of om te voldoen aan een volkenrechtelijke verplichting, dan wel noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, waarbij passende waarborgen worden geboden, of als er ontheffing is verleend, kunnen de gegevens worden verwerkt.

Bij de ontheffingen zal eenzelfde beleidslijn als die ten aanzien van de Wbp in het Europese deel van Nederland wordt gevolgd, ook voor deze wet gelden. Dit betekent dat bij een ontheffing voor verwerkingen met een meer structureel karakter in de regel de voorkeur zal worden gegeven aan een wettelijke regeling. De Minister van Justitie zal dan een wettelijke regeling entameren, zoals thans ook in het Europese deel van Nederland het geval is. Indien er al een wettelijke regeling op het betrokken gebied is geëntameerd of binnen afzienbare termijn in werking treedt, dan kan er ontheffing worden verleend voor de periode tot aan de inwerkingtreding van de wettelijke regeling. Voor het overige kan ontheffing worden verleend voor incidentele verwerkingen, na een positieve inhoudelijke beoordeling van het verzoek daartoe.

Ook kunnen de persoonsgegevens worden verwerkt wanneer het ten behoeve is van wetenschappelijk onderzoek of statistiek wanneer het onderzoek een algemeen belang dient, de verwerking voor het onderzoek of de statistiek noodzakelijk is, en het onmogelijk is om de betrokkene om toestemming te vragen of dit onevenredige inspanning kost.

Artikelen 25 en 26 De informatieverstrekking aan de betrokkene

Zoals in het algemeen deel van deze memorie van toelichting al is opgemerkt, heeft de betrokkene recht op kennisneming. Een persoon van wie persoonsgegevens worden verzameld, moet kunnen nagaan wat er met die gegevens gebeurt. Om deze reden zijn in de artikelen 25 en 26 voorschriften vastgelegd over de informatieverstrekking aan de betrokkene. Deze artikelen bepalen dat de verantwoordelijke verplicht is zijn identiteit bekend te maken aan de betrokkene en deze te informeren over de doeleinden van de verwerking, tenzij de betrokkene daarvan 'reeds op de hoogte is'.¹² Deze informatieplicht is een van de belangrijkste instrumenten uit deze wet, temeer omdat in het onderhavige geval de meldplicht aan de toezichhoudende instantie nog niet wordt ingevoerd waardoor ook geen voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 en 32 van de Nederlandse Wbp zal plaatsvinden. De toezichhoudende

¹¹ Idem, p. 122.

instantie zal in de opzet van dit wetvoorstel vooralsnog vooral repressief optreden.

De informatieverstrekking aan de betrokkene moet in ieder geval bevatten wie de verantwoordelijke is, en voor welk doel de gegevens worden verzameld en verwerkt. In voorkomende gevallen moet nadere informatie aan de betrokkene worden verstrekt als dat nodig is om een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen. Er moet dus telkens worden afgewogen of uit oogpunt van zorgvuldigheid meer gedetailleerde informatie over de verwerking van gegevens moet worden verstrekt aan de betrokkene. De aard van de gegevens, de wijze waarop deze gegevens zijn verkregen en het gebruik dat daarvan wordt gemaakt, spelen daarbij een belangrijke rol. Hoe gevoeliger de gegevens voor de betrokkene liggen, des te meer voor de hand zal liggen om de betrokkene uitgebreider te informeren over de gegevensverwerking.

De informatieverstrekking moet geschieden voordat de gegevens worden verkregen, of indien de persoonsgegevens van anderen dan de betrokkene zijn verkregen, voordat deze worden vastgelegd door de verantwoordelijke.

Van verkrijging bij de betrokkene zelf is sprake wanneer deze op een formulier persoonsgegevens invult en deze toezendt aan de verantwoordelijke. In dit geval zou dan op het formulier of een bijsluiter kunnen worden opgenomen wie de verantwoordelijke is en wat de doeleinden zijn van de verwerking.

Ook in gevallen waarin de persoonsgegevens buiten de betrokkene om worden verkregen, moet informatieverstrekking plaatsvinden. Dit kan bijvoorbeeld door de betrokkene persoonlijk te informeren maar ook door, wanneer het een grotere groep betrokkenen betreft, door algemenere vormen van informatie waarbij de zekerheid bestaat dat deze de betrokkenen bereiken. Een advertentie in een huis-aan-huis blad wordt in beginsel niet als voldoende aangemerkt.

Ingeval informatieverstrekking onmogelijk is of onevenredige inspanning vergt, kan deze achterwege blijven. Bij onevenredige inspanning kan gedacht worden in gevallen waarin het bijzonder tijdrovend is om het adres van de betrokkene te achterhalen. In die gevallen moet de herkomst van de gegevens worden vastgelegd, zodat een betrokkene eventueel achteraf kan controleren wat met zijn gegevens is gebeurd.

Artikelen 27 tot en met 34 De rechten van betrokkene

Naast de informatieplicht van de verantwoordelijke bestaat het recht op kennisneming van de betrokkene. Deze mag met redelijke tussenpozen vragen of, en zo ja welke persoonsgegevens over hem zijn verwerkt. Binnen vier weken moet er op dergelijk verzoek schriftelijk worden geantwoord. De eis van schriftelijkheid sluit elektronisch berichtverkeer niet uit.

Het antwoord moet bevatten:

- een volledig overzicht van de verwerkte gegevens;

¹² Idem, p. 150 e.v.

- een omschrijving van het doel van de gegevensverwerking, de categorieën gegevens waarop de verwerking betrekking heeft, de ontvangers of categorieën van ontvangers;
- alle beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

Als de betrokkene daarnaar vraagt, moet er ook informatie worden verstrekt over het systeem van de geautomatiseerde gegevensverwerking, tenzij daarmee bedrijfsgeheimen worden prijsgegeven.

De betrokkene heeft recht op verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van die gegevens, wanneer deze feitelijk onjuist blijken te zijn. Er moet wederom binnen vier weken op een dergelijk verzoek worden geantwoord in hoeverre aan het verzoek wordt tegemoetgekomen. Een weigering moet worden gemotiveerd.

De verzochte en gehonoreerde verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming moet zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd. De verantwoordelijke is daarbij ook verplicht om derden aan wie de gegevens voorafgaande aan het verzoek zijn verstrekt, te informeren over de correcties. Als de betrokkene daarom heeft verzocht, doet hij tevens opgave van de derden aan wie hij mededeling heeft gedaan.

De betrokkene kan zich in een aantal gevallen verzetten tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens. Het betreft de gevallen waarin zijn persoonsgegevens zijn verwerkt omdat de verwerking noodzakelijk is voor een goede vervulling van de publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan, of noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of van een derde (artikel 32).

Ook bij zogeheten direct-marketing kan een betrokkene zich verzetten tegen de verwerking (artikel 33)¹³. In die gevallen moet hij worden gewezen op de mogelijkheid van verzet (artikel 33, derde lid).

Artikelen 35 en 36 Uitzonderingen en beperkingen

Onder omstandigheden kan het geregelde over de onverenigbare verdere verwerking van persoonsgegevens (artikel 9, eerste lid) en de informatieverstrekking, zowel actief als passief, (artikelen 25 tot en met 27) buiten toepassing blijven. Die omstandigheden zijn onder meer wanneer het in het belang van de veiligheid van de staat is, wanneer strafbare feiten moeten worden voorkomen, opgespoord of vervolgd, wanneer de gewichtige economische en financiële belangen van de staat en andere openbare lichamen of de bescherming van de betrokkene of de rechten en vrijheden van anderen in het geding zijn.

Ook kan de mededeling aan de betrokkene achterwege blijven indien verwerking plaatsvindt door instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek, waarbij de nodige voorzieningen zijn getroffen dat de gegevens ook uitsluitend voor dat doel wordt gebruikt. Daarnaast hoeft evenmin mededeling

¹³ Idem, p. 164 e.v.

plaats te vinden bij de verwerking van persoonsgegevens die deel uit maken van archiefbescheiden die overgebracht zijn naar een archiefbewaarplaats.

Artikelen 37 tot en met 41 Rechtsbescherming

In de artikelen 37 tot en met 41 zijn bepalingen opgenomen over de rechtsgangen die een betrokkene kan bewandelen. Er bestaat een gedifferentieerd systeem voor het rechterlijk toezicht.

Bij beslissingen van bestuursorganen over het recht op kennisname en het recht op verbetering, aanvulling, enz. kan de betrokkene zich op basis van de Wet administratieve rechtspraak BES wenden tot het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Is de beslissing genomen door een ander dan een bestuursorgaan, bijvoorbeeld een bedrijf, dan kan de betrokkene zich op grond van artikel 38 met een verzoekschrift wenden tot het Gerecht in eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het betreft dan een civielrechtelijke procedure.

Een verantwoordelijke die in strijd handelt met het verbod om persoonsgegevens te verwerken, bedoeld in artikel 4, derde lid, is strafbaar.

Artikelen 42 en 43 Het gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie

De hiervoor genoemde EG-richtlijn bescherming persoonsgegevens, die de aanleiding was voor de totstandbrenging van de Nederlandse Wbp, had tot doel vrij verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie mogelijk te maken. Om dat doel te realiseren, moest in alle lidstaten een goed en hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens tot stand worden gebracht opdat de Europese Unie voor zover het de bescherming van persoonsgegevens betreft, een rechtsgebied zou vormen.

Ten aanzien van landen buiten de Europese Unie gelden echter andere regels. In de Nederlandse Wbp is opgenomen dat gegevensverkeer met die landen slechts mogelijk is, wanneer er een zogenaamd passend beschermingsniveau wordt geboden.

Die bepalingen zijn ook overgenomen in dit wetsvoorstel. Dit brengt mee dat persoonsgegevens alleen mogen worden doorgegeven aan de landen buiten de Europese Unie als het desbetreffende land passende waarborgen biedt voor de bescherming van de persoonsgegevens c.q. de persoonlijke levenssfeer (artikel 42). Of daarvan sprake is, dient aan de hand van de omstandigheden te worden beoordeeld. In eerste instantie zal dit door de verantwoordelijke moeten gebeuren, hoewel er ook door de Minister van Justitie en de Europese Commissie beoordelingen kunnen worden gemaakt op dit vlak.

De beoordeling kan geschieden aan de hand van het volgende:

- de aard van de gegevens;

- het doel of de doeleinden van de voorgenomen verwerking;
- de duur van de voorgenomen verwerking;
- de algemene en sectorale regels die in het desbetreffende land gelden;
- de naleving van veiligheidsmaatregelen die in het land worden nageleefd.

Artikelen 44 tot en met 55

Voor het toezicht op de naleving wordt een Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES ingesteld. Deze commissie is onafhankelijk. De drie commissieleden worden door de Minister van Justitie benoemd.

De taken en bevoegdheden van de commissie komen in hoge mate overeen met die van het Cbp. De commissie heeft als voornaamste taak om toe te zien om naleving van deze wet. Daartoe heeft de commissie de bevoegdheid om ambtshalve of op verzoek van een belanghebbende, onderzoek te verrichten naar de toepassing van deze wet. Indien de bevindingen betrekking hebben op de uitvoering van de wet, zullen die ter kennis van de Minister van Justitie worden gebracht. Ook zal de commissie een algemeen verkrijgbaar jaarverslag uitbrengen.

Om het toezicht op de naleving te kunnen realiseren, wordt de commissie toegerust met de bevoegdheid om binnen te treden, om inlichtingen en inzage te vorderen en om medewerking af te dwingen, al dan niet onder oplegging van een last onder bestuursdwang of dwangsom. Titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is bij het toezicht op de naleving van overeenkomstige toepassing, alsook de bepalingen over het binnentreden zoals vastgelegd in de artikelen 155 tot en met 163 van het Wetboek van Strafvordering BES. In verband met de last onder bestuursdwang en dwangsom zijn ook de afdelingen 5.3.1 en 5.3.2 van de Awb van overeenkomstige toepassing verklaard. De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder bestuursdwang dan wel dwangsom is ook aan het Cbp toegekend. Wij menen dat deze bevoegdheden effectieve hulpmiddelen kunnen zijn om de naleving van de wet te bevorderen.

Het feit dat de commissie de bovengenoemde bevoegdheden heeft, brengt met zich dat de Wet administratieve rechtspraak BES (War BES) van toepassing is op besluiten van de commissie voor zover deze besluiten als beschikking in de zin van de War BES kunnen worden aangemerkt. Onder het begrip 'beschikking' verstaat de War BES: een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke handeling die niet van algemene strekking is (artikel 3, eerste lid, van de War BES). Een weigering om een beschikking te geven wordt gelijkgesteld met een beschikking (artikel 3, tweede lid, van de War BES).

Gelet op de bevoegdheid om klachten te behandelen zijn wij van mening dat in ieder geval de voorzitter moet voldoen aan de vereisten voor benoembaarheid tot rechter in het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Wat de bezetting van de commissie betreft, menen wij dat er in de commissie kennis moet bestaan van zowel de publieke en private sector van de eilanden als van de bescherming van

persoonsgegevens. Bij de werving van de leden voor de commissie zal dan ook het bezit van die kennis een belangrijk criterium zijn.

De commissie wordt ondersteund door een secretariaat dat de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overeenstemming met de Minister van Justitie, gehoord de voorzitter van de commissie, wordt benoemd. Deze wijze van benoeming houdt verband met het feit dat het secretariaat wordt ondergebracht bij het Regionaal Service Centrum. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is rechtspositioneel gezien het bevoegd gezag van het personeel werkzaam bij het Regionaal Service Centrum.

Artikel 56

Binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet, moeten bestaande gegevensverwerkingen in overeenstemming worden gebracht met de wet. Voor nieuwe verwerkingen geldt de wet onmiddellijk. Voor de bijzondere gegevens geldt een langere termijn. Deze bepaling is identiek aan artikel 79 van de Wbp. Wij menen dat de genoemde termijnen voor de invoering ook voor de eilanden toereikend zijn, vooral gelet op de kleinschaligheid op de eilanden.

De Minister van Justitie,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,